

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ТА ЗЕМЕЛЬНОГО
ПРАВА: НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР**

29 жовтня 2025 року

Біла Церква
2025

Бойко І.О., Сімакова С.І. Міжнародні стандарти протидії корупції та їх імплементація в кримінально-правову політику України на шляху до членства в ЄС.....	47
Гамоцький Я.В., Настіна О.І. Право володіння земельними ділянками у воєнний час.....	49
Гудзікевич Л.І., Настіна О.І. Правовий статус юридичної клініки як структурного підрозділу закладу вищої освіти.....	50
Гудик К.С., Настіна О.І. Право постійного користування земельними ділянками: сучасна практика.....	52
Константинович Є.О., Мельник В.О. Аналіз правових аспектів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів агробізнесу в Україні.....	54
Калюжна В.О., Настіна О.І. Основні етапи запровадження ринку землі в Україні.....	56
Кармазіна Л.С., Сімакова С.І. Окремі аспекти оптимізації кримінально-правових засобів протидії корупції в Україні.....	57
Катаєв Я.Д., Бровко Н.І. Етичні та методологічні аспекти використання штучного інтелекту в наукових дослідженнях.....	59
Катаєв Я.Д., Обіюх Н.М. Еволюція екологічної політики ЄС: від Римського договору до Європейського зеленого курсу.....	60
Катаєв Я.Д., Єфремова І.В. Відновне правосуддя через медіацію: сучасний стан та перспективи розвитку в Україні.....	62
Катаєв Я.Д., Бровко Н.І. Справедливість і право в умовах воєнного стану: філософсько-правовий аналіз.....	63
Качаненко Л.В., Настіна О.І. Права та обов'язки землекористувачів у сучасних умовах розвитку ринку землі.....	65
Когутенко Д.В., Сімакова С.І. Проблеми доведення корупційних правопорушень у кримінально-процесуальному праві.....	66
Костюк Р.М., Сімакова С.І. Кримінально-правова політика у сфері протидії корупції: напрями вдосконалення та практичні механізми реалізації.....	67
Костюк Р.М., Настіна О.І. Земельна ділянка як об'єкт права власності: законодавчі та практичні аспекти в умовах дії правового режиму воєнного стану.....	69
Кривенда Д.В., Мельник В.О. Гармонізація екологічного законодавства України з правом Європейського Союзу: перспективи та ризики.....	70
Костюк Р.М., Линник Т.В. Колізії в регулюванні і реалізації прав людини та шляхи їх подолання.....	71
Лук'яненко Л.М., Настіна О.І. Безоплатна правова допомога в Україні. Перспективи вдосконалення системи.....	72
Мусієць А.А., Ключко В.М. Оптимізація кримінально-правових засобів протидії корупції в Україні: виклики та перспективи.....	74
Новак Є.О., Новак Т.С. Біоенергетика як напрям розвитку сільського господарства України: правові аспекти.....	75
Осадчук С.О., Настіна О.І. Право постійного користування земельними ділянками: сучасна практика.....	76
Поліщук В.В., Настіна О.І. Децентралізація та її вплив на управління земельними ресурсами.....	78
Придатченко М.Ю., Сімакова С.І. Відповідальність юридичних осіб за корупційні правопорушення: зарубіжний досвід і українські реалії.....	80
Решетнік А.В., Настіна О.І. Правовий режим оренди земель сільськогосподарського призначення.....	81
Сергєєв О.В., Сімакова С.І. Вплив кримінально-правової політики у сфері протидії корупції на економічну безпеку держави.....	83
Сердюк В.В., Ключко В.М. Окремі аспекти кримінально-правової політики в Україні.....	84
Сморода П.О., Настіна О.І. Медіація як засіб вирішення земельних спорів у кризових умовах.....	85

забезпечити професійну підготовку органів досудового слідства і прокуратури; створити єдиний аналітичний реєстр судових рішень з корупційних проваджень; посилити захист викривачів корупції, оскільки їхні свідчення часто є вирішальними для доведення вини [2].

Отже, проблеми доказування корупційних правопорушень у судовій практиці України мають системний характер. Вони зумовлені недосконалістю законодавства, нерівномірністю судової практики та браком технічних і кадрових ресурсів у антикорупційних органів. Для досягнення реальних результатів боротьби з корупцією необхідне поєднання превентивних, процесуальних і технологічних інструментів, що забезпечать невідворотність покарання і довіру суспільства до суду.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. – Режим доступу:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 20.10.2025).
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. – Режим доступу:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 20.10.2025).
3. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. – Режим доступу:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> (дата звернення: 20.10.2025).
4. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1698-VII // База даних «Законодавство України». – Режим доступу:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18> (дата звернення: 20.10.2025).
5. Вищий антикорупційний суд України. Офіційний сайт. – Режим доступу:<https://hccac.court.gov.ua>.

УДК : 343.352

КОСТЮК Р.М., магістрант

Науковий керівник – **СИМАКОВА С.І.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ: НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТА ПРАКТИЧНІ МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ

У тезах конференції досліджено стан кримінально-правової політики України у сфері протидії корупції. Визначено основні проблеми правозастосування та діяльності спеціалізованих органів, а також окреслено напрями вдосконалення законодавства й практичні механізми підвищення ефективності антикорупційної політики.

Ключові слова: корупція; кримінально-правова політика; антикорупційні органи; превенція.

Корупція становить одну з найбільших загроз розвитку України. Попри наявність спеціалізованих органів, ефективність кримінально-правових заходів залишається обмеженою. Так, Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) здійснює досудове розслідування корупційних злочинів [1], Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) забезпечує процесуальне керівництво [2], а Вищий антикорупційний суд (ВАКС) формує судову практику у справах про корупційні злочини [3].

Серед основних проблем кримінально-правової політики є нечіткість окремих складів злочинів у Кримінальному кодексі України [4], складність доведення умислу та незаконного збагачення, а також недостатня узгодженість між кримінально-правовими та адміністративними заходами. Водночас Закон України «Про запобігання корупції» визначає превентивні механізми, зокрема контроль конфлікту інтересів та етичні стандарти [5].

Ключовим орієнтиром є поєднання превентивних та репресивних заходів: криміналізація тяжких форм корупції має супроводжуватися розвитком механізмів запобігання. Принцип пропорційності криміналізації вимагає, щоб кримінальна відповідальність охоплювала лише суспільно небезпечні діяння, а не побутові порушення. Ефективність антикорупційної політики залежить від незалежності та професійності спеціалізованих органів: НАБУ [1], САП [2] та ВАКС [3]. Особливе значення має

дотримання процесуальних гарантій і прав людини під час антикорупційних розслідувань [2].

Як зазначає Н.О. Гуторова, ефективна кримінально-правова політика у сфері протидії корупції має ґрунтуватися на принципі збалансованості між репресивними та превентивними заходами, а також на забезпеченні стабільності правового регулювання. Надмірна фрагментація законодавства та часті зміни складів злочинів створюють ризики правової невизначеності, що ускладнює правозастосування і підриває довіру до антикорупційної системи [6].

В. І. Шакун наголошує, що кримінально-правова політика у сфері протидії корупції повинна мати системний характер, охоплюючи не лише каральні механізми, а й інституційні гарантії незалежності слідства, професійну підготовку кадрів та ефективну координацію між органами [7]. На його думку, без належної інтеграції кримінального, адміністративного та процесуального компонентів антикорупційна політика втрачає свою дієвість.

Г.Л. Шведова підкреслює, що превенція має відігравати не менш важливу роль, ніж криміналізація. Вона вказує на необхідність розвитку механізмів внутрішнього контролю, прозорості публічних послуг та захисту викривачів як ключових елементів сучасної антикорупційної стратегії [8]. На її думку, лише поєднання правових і управлінських інструментів дозволяє досягти реального зниження рівня корупції.

Сучасна кримінально-правова політика стикається з низкою проблем. Фрагментація законодавства та нечіткість формулювань утруднюють правозастосування і створюють ризики зловживань. Коливання між криміналізацією та декриміналізацією під впливом політичних ініціатив підривають стабільність правового поля. Низька результативність розслідувань складних справ зумовлена браком кваліфікації, ресурсів і доступу до доказової бази. Проблеми координації та політичний тиск на окремі інститути знижують ефективність взаємодії. Недостатній рівень попереджувальних механізмів, зокрема незахищеність викривачів і слабкий контроль за конфліктом інтересів, додатково ускладнюють ситуацію.

Отже, ми дійшли висновку, що ефективна кримінально-правова політика у сфері протидії корупції має поєднувати законодавчі зміни, незалежність і професійність спеціалізованих органів та розвиток превентивних механізмів. Необхідно уніфікувати склади корупційних злочинів із фокусом на тяжкі діяння, створити єдину платформу координації між антикорупційними та правоохоронними органами, а також підвищити кваліфікацію кадрів через навчання і співпрацю. Потребує вдосконалення система розшуку й повернення активів, оновлення процесуальних інструментів для роботи з електронними доказами, забезпечення захисту викривачів і розвиток анонімних каналів повідомлень. Важливим є баланс між кримінальною та адміністративною відповідальністю, а також прозорість і публічний моніторинг результативності антикорупційних заходів. Лише комплексний підхід дозволить підвищити результативність боротьби з корупцією та забезпечити реальне верховенство права в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1698-VII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. – URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18> (дата звернення: 20.10.2025).
2. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1697-VII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. – URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18> (дата звернення: 20.10.2025).
3. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 черв. 2016 р. № 1402-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. – URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19> (дата звернення: 20.10.2025).
4. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. – URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 20.10.2025).
5. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. – URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> (дата звернення: 20.10.2025).
6. Гуторова Н.О. Проблеми реалізації антикорупційної політики в Україні / Н. О. Гуторова // Вісник кримінального судочинства. – 2021. – № 1. – С. 12–21.

7. Шахун В.І. Кримінально-правова політика у сфері протидії корупції: комплексний підхід / В. І. Шахун // Публічне право. – 2020. – № 3. – С. 45–56.

8. Шведова Г. Л. Баланс каральних та превентивних заходів у кримінально-правовій політиці протидії корупції / Г. Л. Шведова // Юридичний вісник. – 2019. – Т. 12, № 2. – С. 78–89.

УДК 349.41

КОСТЮК Р.М., магістрант

Науковий керівник – **НАСТІНА О.І.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЗЕМЕЛЬНА ДІЛЯНКА ЯК ОБ'ЄКТ ПРАВА ВЛАСНОСТІ: ЗАКОНОДАВЧІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ В УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Досліджено правовий статус земельної ділянки як об'єкта права власності в умовах воєнного стану, проаналізовано законодавчі обмеження, механізми тимчасового використання та порядок компенсації, визначено практичні проблеми реалізації прав власників.

Ключові слова: земельна ділянка; право власності; воєнний стан; тимчасове вилучення; компенсація; реєстри; державна потрібність.

Земельна ділянка є фундаментальним об'єктом майнового права та джерелом економічної безпеки. Під час воєнного стану державні потреби в землі для оборонних, логістичних та гуманітарних цілей можуть призводити до тимчасового обмеження чи зупинення звичних прав власників. Дослідження спрямоване на визначення правових підстав таких обмежень, оцінку адекватності наявних механізмів захисту власників та формулювання можливих рекомендацій щодо мінімізації ризиків для власності.

За Конституцією України право приватної власності охороняється законом, однак може бути обмежене в інтересах національної безпеки відповідно до закону [1]. Земельний кодекс визначає режими використання та підстави переходу земель у розпорядження держави; порядок відчуження та компенсації врегульований також цивільно правовими нормами [2]. Законодавство про правовий режим воєнного стану встановлює повноваження органів влади щодо тимчасового використання майна, в тому числі земель, для оборони та забезпечення життєдіяльності населення, з покладенням обов'язку щодо відшкодування завданих збитків у порядку, визначеному законом [4].

Закон про воєнний стан передбачає заходи тимчасового обмеження користування земельною ділянкою, її призначення для розміщення таборів, логістичних центрів, військової інфраструктури або створення зон безпеки [4]. Практика показує, що такі заходи здійснюються за розпорядженнями місцевих військово цивільних адміністрацій або уповноважених центральних органів, інколи — без попереднього повідомлення власника через безпекові обмеження, що створює ризики для оперативного встановлення фактів використання і оцінки збитків [5].

Законодавчо закріплена загальна обов'язковість відшкодування за тимчасове вилучення або пошкодження майна, однак у практиці зустрічаються проблеми: затримки з визначенням розміру збитків, відсутність оперативних процедур оцінки, складність збору доказів у зоні бойових дій [3]. Судова захищеність власників формально збережена, проте доступ до суду та ефективне примусове виконання рішень у воєнних умовах ускладнені. Для забезпечення відновлення права власності після припинення режиму критично важливі електронні записи державного кадастру та збереження копій реєстраційних даних [6].

Проблеми та ризики, що породжується сучасним станом справ:

1. Фактична втрата доступу до ділянок, руйнування інфраструктури та посівів; відсутність оперативного механізму фіксації збитків на місцях і відповідального органу, що ускладнює нарахування компенсацій.

2. Порушення процедур реєстрації через обмеження роботи органів реєстрації або збій у роботі електронних систем, що підвищує ризик рейдерства та неправомірних відчужень.